

บทคัดย่อ

การจับขานที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ยังคงมีผู้จับขานได้ซึ่งอาศัยอยู่ใน 4 ตำบลและหนึ่งเขตเทศบาล ได้แก่ ตำบลอมก๋อย ตำบลยางเปียง ตำบลแม่ตั้น ตำบลม่อนจอง และเทศบาลตำบลอมก๋อย ทำนองการจับขานของชาวอมก๋อยใช้ทำนองโคงเหียววง ทำนองม้าย่าไฟ และทำนองร่าย ด้านศิลปะการใช้ภาษาชาวบ้านนิยมใช้คำง่ายๆ ในภาษาถิ่นของตน และมักใช้สำนวนซ้ำๆ กัน ส่วนด้านสำนวนโวหารจำแนกได้ 4 ลักษณะคือ โวหารอุปมา โวหารนามนัย โวหารอุปลักษณะ และบุคลาธิษฐาน บทบาทหน้าที่ของบทจับขานมี 5 ประการคือ เพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนาน เพื่อความสามัคคีในกลุ่มชน เพื่อระบายความคับข้องใจ เพื่อการศึกษาอบรม และเพื่อสร้างวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง แม้ว่าปัจจุบันบทจับขานที่อำเภออมก๋อยได้ลดบทบาทหน้าที่ลงไป เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและขาดการสืบทอดของคนรุ่นใหม่ แต่บทจับขานที่อำเภออมก๋อยยังคงเหลือไว้ในความทรงจำของชาวบ้านจนถึงทุกวันนี้.